

REFERAT Magistraten d. 22-04-2025

Mødedato Tirsdag d. 22. april 2025 kl. 08:30

Mødested Lokale 285

Indholdsfortegnelse

Referat fra møde i Magistraten den 8. april 2025.....	3
Aarhus Kommunes regnskab 2024.....	4
Diverse sager i relation til regnskab 2024.....	5
Svar på forslag fra KF, V, LA og DD om ændringer i arbejdet med De Vilde Problemer.....	6
Anlægsprogram for trafikale infrastruktur 2025-2028.....	8
Vandforsyningsplan 2024-2031 – Endelig.....	10
Tillæg 7 til Spildevandsplan 2021-2026, Østbanetorvet.....	11
Analyse af muligheden for lavere hastighedsgrænser i Aarhus.....	12
Færdiggørelse af låg over domene efter konkurs.....	13
Restanceudvikling 2024.....	14
Svar på forslag fra KF og SF om styrkelse af sprog i Aarhus.....	15
Eventuelt.....	18

Punkt 1: Referat fra møde i Magistraten den 8. april 2025

EMN-2024-035536

Beslutninger

Godkendt.

Bilag

Referat fra Magistratens møde 08.04.2025

Punkt 2: Aarhus Kommunes regnskab 2024

EMN-2025-004159

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Borgmesterens Afdelings indstilling af 4 april 2025.

Resume

I 2024 var Aarhus igen en af de hurtigst voksende kommuner i Danmark, og indbyggertallet steg med knap 6.300 borgere og der kom også flere arbejdspladser til. Det er positivt, at så mange vælger vores kommune til. Men det stiller også store krav til, at velfærd, byens udvikling, infrastruktur og økonomiske prioriteringer kan følge med.

Regnskabet viser en fornuftig økonomi og året endte med et begrænset overskud, hvilket dels skyldes både udskudte anlægsudgifter og store forskydninger i anlægsindtægter til senere år. Derudover var der positiv udvikling i renter og skatter.

Regnskabet giver en samlet en kasseforbedring med et engangsbeløb på 35 mio. kr., når tidsforskydningerne indregnes. Det vil være udgangspunktet for budgetlægning for budget 2026.

Der er fortsat en række udfordrede områder som presser kommunens økonomi, herunder bl.a. ejendomsområdet, de specialiserede områder samt grundsalget.

Samlet set ligger kommunen regnskab 2024 inden for de aftalte rammer for service- og anlægsudgifter.

Aarhus Kommunes regnskab for 2024 er nærmere beskrevet i Årsberetningen (bilag 1) og i det egentlige regnskab (bilag 2). Godkender byrådet regnskabet sendes det herefter til revisionsbehandling. Derudover henvises til sagen vedr. supplerende regnskabsindstillinger.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet godkender årsberetningen for 2024 jf. bilag 1.

At 2) Byrådet godkender, at regnskab 2024 oversendes til revision.

At 3) Afvigelse på bevillingskonti godkendes jf. regnskabsoversigten i bilag 2.

At 4) Afskrivninger af uerholdelige tilgodehavender på i alt 11,9 mio. kr. samt kassedifferencer (overskud) på 16.000 kr. godkendes jf. bilag 2.

At 5) KB-bevillinger og anlægsarbejder, som er afsluttet i løbet af 2024, godkendes jf. anlægsregnskaberne i bilag 4.

At 6) De økonomiske konsekvenser i form af budget- og rammeændringer samt saldokorrekationer godkendes jf. bilag 3.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Årsberetning

Bilag 2: Regnskab 2024 - Ny version 11.04.2025 (påført 14.04.2025)

Bilag 2: Regnskab 2024 - Oprindelige version

Bilag 3: anlægsregnskaber

Bilag 4: Bevillingsmæssige konsekvenser afledt af Regnskab 2024

Punkt 3: Diverse sager i relation til regnskab 2024

EMN-2025-004175

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Borgmesterens Afdelings indstilling af 4 april 2025.

.

Resume

I tilknytning til forventet regnskab samles efter vanlig praksis en række sager i én opsamling i form af supplerende regnskabsindstillinger.

Sagerne er udvalgt, da de enten kræver byrådets stillingtagen eller er væsentlige orienteringer. Der er tale om sager der fremlægges sammen, i det der er relation til regnskabet, mens sagerne ikke enkeltvis har et omfang, der vurderes at være tilstrækkeligt til selvstændige indstillingerne.

Der er 55 sagerne, som er beskrevet separat i bilag 1 med egne indstillingspunkter.

De enkelte sager, der har økonomiske konsekvenser, som det fremgår af beskrivelserne, uddybes også i ressourceafsnittet.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Byrådet godkender afrapporteringer og bevillingsændringerne som følge af sagerne og de tilhørende beslutningspunkter listet i bilag 1.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Sager i relation til regnskab 2024

Bilag 2: Appendix med bilagssamling til ”Sager i relation til regnskab 2024”

Bilag 3: Bevillingsskemaer

Punkt 4: Svar på forslag fra KF, V, LA og DD om ændringer i arbejdet med De Vilde Problemer

EMN-2024-035174

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Borgmesterens Afdelings indstilling af 1 april 2025.

Liberal Alliance tog forbehold.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA KF, V, LA OG DD

Beslutningsforslag

Vi foreslår følgende ændringer i arbejdet med "De Vilde Problemer" for at skabe mere målbare og borgernære resultater:

- At arbejdet med de vilde problemer ikke længere skal være et selvstændigt program i BA. I stedet integreres det som en del af den daglige drift i de relevante magistratsafdelinger.
- At projektlederressourcer og økonomisk støtte flyttes fra Borgmesterens Afdeling til de afdelinger, som har borgernær ekspertise og ansvar.
- Ekstern inspiration: At de enkelte afdelinger løbende kan hente inspiration fra Institutet for Vilde Problemer, men uden krav om faste møder og processer, som trækker ressourcer væk fra borgernært arbejde.
- Evaluering i 2025: At der primo 2025 gennemføres en evaluering af initiativet for at sikre, at indsatsen leverer værdi. Målet er en mulig yderligere sanering af indsatser, som ikke giver den ønskede borgernære

Motivation

Efter tre år med "De Vilde Problemer" er det tydeligt, at selvom projektet har været vigtigt for at tænke i alternative løsninger på komplekse samfundsudfordringer, så har den konkrete effekt for aarhusianerne været meget begrænset. Initiativet har kostet mange skattekrone i form af konsulenttimer, konferencer og udviklingsprogrammer, men er endt som en centraliseret og procesorienteret øvelse uden de ønskede resultater.

Aarhus Byråd har med god intention sat fokus på at tænke "ud af boksen" for at kunne tackle problemer, som ikke umiddelbart kan løses af kommunen alene. Men nu er der behov for at gå et skridt videre og sikre, at indsatsen i højere grad bliver borgercentreret og forankret "tæt på aarhusianerne", hvor konkrete resultater er synlige og mærkbare i lokalområderne. At bevare et formelt centralt program har efterhånden resulteret i en omfattende organisatorisk struktur, hvor ressourcerne i højere grad går til proces og administration end til faktiske løsninger.

Arbejdet bør fortsættes i en anden form i de relevante magistratsafdelinger og den centrale programledelse skal minimeres/udfases, så der skabes et tættere og mere direkte ejerskab i de dele af kommunen, som i forvejen arbejder tæt med borgerne. Derved kan løsninger udvikles og tilpasses til de specifikke udfordringer, som borgerne oplever. Ressourcerne kanaliseres direkte til de afdelinger, hvor de gør mest gavn, og hvor man har den bedste mulighed for at anvende dem effektivt og resultatgivende for borgerne. Denne tilgang vil også gøre det muligt at inddrage lokale interessenter, fællesråd og borgergrupper mere aktivt, frem for at fokusere på procesorienteret konsulentarbejde og større konferencer.

Endvidere kan inspiration og sparring fra fx Institutet for Vilde Problemer fortsat anvendes fleksibelt og efter behov, men uden at dette bliver en fast del af en omkostningstung og tidskrævende proces. Målet med denne tilgang er at give aarhusianerne en reel og mærkbar forbedring i kommunens arbejde med de vilde problemer, og at gøre arbejdet mere effektivt og værdiskabende. Evalueringen i 2025 vil give mulighed for at vurdere, om indsatsen fungerer efter hensigten, og vil sikre, at vi kontinuerligt kan tilpasse vores tilgang for at optimere resultaterne til borgernes fordel.

INDSTILLING FRA BORGMESTERENS AFDELING

Resume

På byrådets møde den 18. december 2024 stillede KF, V, LA og DD et beslutningsforslag om ændringer i arbejdet med vilde problemer (se bilag 1).

Byrådet besluttede at fremsende sagen til Borgmesterens Afdeling til besvarelse i form af en indstilling.

Borgmesterens Afdeling har, som følge af programmets organisering, efterspurgt bidrag fra de ansvarlige i alle Magistratsafdelinger. Tilsammen udgør disse bidrag en status på Aarhus Kommunes arbejde med vilde problemer (se bilag 2-8).

Med afsæt heri foreslås det at afslutte arbejdet med vilde problemer i sin nuværende form ved udgangen af 2025. Desuden foreslås det, at § 17 stk. 4-udvalget, der forbereder modtagelsen af det nye byråd, laver en anbefaling om, hvordan der skal arbejdes med de største tværgående samfundsudfordringer i den kommende byrådsperiode.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) status på arbejdet med vilde problemer i perioden efterår 2022 – marts 2025 tages til efterretning.

At 2) arbejdet afsluttes i sin nuværende form ved udgangen af 2025, og at § 17 stk. 4-udvalget, der forbereder modtagelsen af det nye byråd, laver en anbefaling om, hvordan der skal arbejdes med de største tværgående samfundsudfordringer i den kommende byrådsperiode.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 18-12-2024

Punktnummer: 22

Fremsendes til Borgmesterens Afdeling med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 18. december 2024 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Bilag 2: Status på arbejdet med Unges mentale sundhed og trivsel som vildt problem, udarbejdet af Børn og Unge

Bilag 3: Status på arbejdet med Sundhed som vildt problem, udarbejdet af Sundhed og Omsorg

Bilag 4: Status på arbejdet med Mangel på arbejdskraft som vildt problem, udarbejdet af Borgmesterens Afdeling

Bilag 5: Status på arbejdet med Blandede bydele som vildt problem, udarbejdet af Sociale Forhold og Beskæftigelse

Bilag 6: Status på arbejdet med Klima som vildt problem, udarbejdet af Teknik og Miljø

Bilag 7: Status på arbejdet med Den demokratiske samtale som vildt problem, udarbejdet af Kultur og Borgerservice

Bilag 8: Status på Aarhus Kommunes afsæt for at arbejde med vilde problemer – ansvar, organise-ring, ressourcer og forudsætninger

Byrådsdebat 18.12.2024

Punkt 5: Anlægsprogram for trafikalk infrastruktur 2025-2028

EMN-2025-003740

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 2. april 2025.

Socialdemokratiet, Liberal Alliance, Venstre, Radikale Venstre og Alternativet tog forbehold.

Resume

Med indstillingen præsenteres anlægsprogrammet for trafikalk infrastruktur 2025-2028. Forslaget omfatter udmøntning af kapitalbevillinger til planlagte mindre projekter i 2025.

Udmøntningen af de planlagte mindre projekter er baseret på en længere proces i Teknik og Miljø og et samarbejde med de 35 fællesråd.

Teknik og Miljø anmoder samtidig om bemyndigelse til at gennemføre åstedsforretninger for projekterne i anlægsprogram 2025.

For at simplificere indstillingen af Anlægsprogram for trafikalk infrastruktur indeholder denne fremadrettet udelukkende udmøntningen af kapitalbevillingerne.

De særskilte anlægsbevillinger til store infrastrukturprojekter håndteres løbende i separate indstillinger.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) Kapitalbevillingerne for 2025 til mindre anlægsprojekter, jf. afsnit 5, udmøntes som foreslået, jf. bilag 1 og 2.

At 2) Teknik og Miljø bemyndiges til at gennemføre åstedsforretninger eller frivillige aftaler for anlægsprojekterne i Anlægsprogrammet 2025.

At 3) der udmøntes 3 mio. kr. i 2025 fra budgetforlig 2023, trafiksikkerhed og styrkelse af cykelhandlingsplanen (anlægsreserven), til K.B. Sikkerhed og Miljø til etablering af forsøgsstrækninger og -zoner. Midlerne fremrykkes fra 2027 (jf. tabel 2)

At 4) der udmøntes 4,3 mio. kr. til K.B. Tilgængelighed i årene 2025-2034 fra de dertil afsatte midler på den 10-årige investeringsplan til at forbedre tilgængeligheden i Aarhus Kommune (jf. tabel 2).

At 5) der udmøntes 3 mio. kr. i 2025 til Cykelstien Lisbjerg-Nye på K.B. Cykelhandlingsplan fra Lisbjergs byudviklingsøkonomi ved fremrykning af midler fra 2026, samt der fremrykkes 5,7 mio. kr. fra 2028 til 2025 på K.B. Sikkerhed og Miljø, samt der fremrykkes 14 mio. kr. på K.B. Cykelhandlingsplan fra 2028 til 2026 (jf. tabel 2).

At 6) Cykelpromenaden udgår på K.B. Cykelhandlingsplanen, da størstedelen af projektet ikke er bygbart.

Anlægsmidlerne blev omprioriteret i forbindelse med anlægseftersynet ved Budgetforlig 2025.

At 7) der godkendes rådighedsbeløb og anlægsbevilling på 4,7 mio. kr. i 2026 til Torsøvej Station (AB-25-202-003), som finansieres fra KB Tilgængelighed med 1,9 mio. kr. i 2027 og 2,8 mio. kr. i 2028.

At 8) der godkendes 2 mio. kr. i rådighedsbeløb og anlægsbevilling i 2025 til Løgten, byfornyelse (AB-25-202-002), som finansieres fra K.B. Styrkelse af grønne byrum med 1,5 mio. kr. i 2025 og 0,5 mio. kr. i 2026.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Projektbeskrivelser - mindre projekter udmøntet via KB-Bevillinger - Status august 2024

Bilag 2: Økonomibilag

Bilag 3: Redegørelse for prioritering af projekter på Anlægsprogrammet

Bilag 4: Drivhusgasestimater for projekter i Anlægsprogrammet

Bilag 5: Kort over projekter for Anlægsprogrammet 2025

Bilag 6: Tillægsbevilling T-25-202-008

Bilag 7: Anlægsbevilling AB-25-202-002; AB-25-202-003

Bilag 8: Ønsker til hastighedsnedsættelser

Punkt 6: Vandforsyningsplan 2024-2031 – Endelig

EMN-2025-003980

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø's indstilling af 31. marts 2025.

Resume

Aarhus Kommune skal ifølge vandforsyningsloven udarbejde en vandforsyningsplan, som fastsætter forsyningsstrukturen i kommunen, og beskriver hvilken vandforsyning, der forsyner hvor.

Vandforsyningsplanen skal samtidig sikre en bæredygtig og stabil vandforsyning og understøtte kommunens strategiske målsætninger, herunder Vand Vision 2100, god drikkevandskvalitet og fremtidig anvendelse af alternative vandtyper som regnvand og gråt spildevand.

Forslaget til Vandforsyningsplan 2024-2031 har været i otte ugers offentlig høring. Høringssvarene har kun givet anledning til mindre præciseringer i selve planen, og kortmaterialet med forsyningsgrænser er justeret på baggrund af høringssvarene.

Vandforsyningsplanen 2024-2031 indstilles nu til endelig vedtagelse. Samtidig indstilles det, at rådmanden bemyndiges til at godkende ændringer i afgrænsningen af de fremtidige forsyningsområder og tekniske rettelser til Vandforsyningsplanen i gyldighedsperioden.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) forslag til vandforsyningsplan 2024-2031 endelig vedtages.

At 2) høringssvarene besvares som anført i bilag 3

At 3) rådmanden for Teknik og Miljø bemyndiges til fremadrettet at godkende ændringer i afgrænsningen af de fremtidige forsyningsområder, når der er enighed mellem de berørte forsyningsområder, og det ikke vurderes at have væsentlig principiel eller økonomisk betydende konsekvens.

At 4) rådmanden for Teknik og Miljø bemyndiges til fremadrettet at godkende dynamiske rettelser til vandforsyningsplanens tekniske data, der ikke vurderes at have væsentlig principiel eller økonomisk betydende konsekvens.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Vandforsyningsplan 2024-2031

Bilag 2: Høringssvar fra den offentlige høring

Bilag 3: Forslag til besvarelse af høringssvar

Punkt 7: Tillæg 7 til Spildevandsplan 2021-2026, Østbanetorvet

EMN-2025-003449

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljøs indstilling af 31. marts 2025.

.

Resume

Øgede regnmængder som følge af klimaforandringer giver øget risiko for oversvømmelser og deraf følgende skader. Aarhus Kommune fastsætter i Spildevandsplanen et ”serviceniveau”, der angiver hvor ofte der statistisk set må forekomme regn- og spildevand på terræn i mængder, der forvolder skade.

Aarhus Kommune foreslår et tillæg til spildevandsplanen, der hæver serviceniveauet fra et 10-års til et 40-års hændelsesniveau for vandoplandet Østbanetorvet, Nordre Kirkegård og Nørre Stenbro.

Tillægget er første led i klimatilpasningen af området, og danner grundlag for, at Aarhus Vand A/S’ kan medfinansiere af det kommende klimatilpasningsprojekt.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) forslag ”Tillæg 7 til Spildevandsplan 2021-2026: Fastlæggelse af serviceniveau for vandopland til Østbanetorvet, Nordre Kirkegård og Nørre Stenbro” godkendes til fremlæggelse i otte ugers offentlig høring.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Forslag til fastsættelse af serviceniveau Østbanetorv

Bilag 2: Teknisk dokumentation Samfundsøkonomisk beregning for serviceniveau Østbanetorvet

Bilag 3: Screeningsafgørelse for forslag til tillæg

Punkt 8: Analyse af muligheden for lavere hastighedsgrænser i Aarhus

EMN-2025-004031

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Teknik og Miljøs indstilling af 31. marts 2025.

Socialistisk Folkeparti og Alternativet kunne ikke tiltræde.

Socialdemokratiet og Venstre tog forbehold.

.

Resume

Byrådet bestilte i november 2023 en analyse af lavere hastighedsgrænser på det overordnede vejnet og på baggrund heraf forslag til konkrete indsatser.

Teknik og Miljø har fået udarbejdet en rapport som konkluderer, at de primære gevinster er lavere støjniveau samt færre trafikulykker, hvilket trafiksikkerhedsanalyser understøtter. Omvendt kan lavere hastigheder give en mindre stigning i CO2-udledning, da en forbrændingsmotor fungerer mest effektivt ved omkring 70-80 km/t.

Fremkommeligheden for biler vil primært blive påvirket uden for myldretiden, da trafikmængden i myldretiden ofte betyder, at hastigheden er lavere end hastighedsgrænsen.

Der er udarbejdet forskellige modeller for hastighedsnedsættelse, som illustrerer mulighedsrummet.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) analysen fra ekstern rådgiver om forventede effekter af hastighedsnedsættelser (bilag 1) tages til efterretning.

At 2) Teknik og Miljøs fire modeller for hastighedsgrænser på det overordnede vejnet, som vist i bilag 2, 3, 4 og 5 tages til efterretning.

At 3) det besluttet ud fra en helhedsvurdering at fastholde nuværende skiltet hastighed som vist i Bilag 2.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Hastighedsanalyse

Bilag 2: Model 0 - Fastholde nuværende skiltet hastighed

Bilag 3: Model 1 - Hastighedsnedsættelser

Bilag 4: Model 2 - hastighedsnedsættelser

Bilag 5: Model 3 - hastighedsnedsættelser

Punkt 9: Færdiggørelse af låg over domeni efter konkurs

EMN-2025-004198

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservices indstilling af 4. april 2025.

Liberal Alliance kunne ikke tiltræde.

En konkurs har efterladt Aarhus Kommune med et estimeret tab på 10 mio. kr. i forhold til færdiggørelse af The Next Level.

Resume

HB Schack A/S, der havde opgaven med at udføre låget på Domen i forbindelse med ARoS' udvidelse gik konkurs d. 31. januar. Dette efterlader Aarhus Kommune med et estimeret tab på 10 mio. kr., der skal dækkes, for at låget, og dermed den samlede udvidelse af ARoS, kan færdiggøres.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) der i 2025 gives en udgiftsanlægsbevilling med tilhørende rådighedsbeløb på 17,6 mio. kr. til færdiggørelsen af et låg til udvidelsen af ARoS med The Next Level

At 2) der i 2025 gives en indtægtsbevilling på 7 mio. kr.

At 3) Rådighedsbeløbet på de på 17,6 mio. kr. finansieres med 7 mio. kr. i garantiudbetaling fra konkursboet og 10,6 mio. kr. fra anlægsreserven i MKB, som er reserveret til finansiering af Aarhus 2017. Indtægten kommer fra salg af areal til JP's bygning på Sydhavnen efter byggemodnings udgifter ved Filmbyen/JP er afholdt.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Bevillingsmæssige konsekvenser

Punkt 10: Restanceudvikling 2024

EMN-2025-004240

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservices indstilling af 7. april 2025.

Resume

I forbindelse med behandlingen af regnskab 2024 afrapporteres der på udviklingen i Aarhus Kommunes restancer. I 2024 er de samlede restancer til Aarhus Kommune steget med 6,3% svarende til 28,1 mio. kr. Derfor er restancen til Aarhus Kommune ultimo 2024 på i alt 471,9 mio. kr.

Stigningen i det samlede restancebeløb skyldes særligt, at restancen på flere områder herunder sociale ydelser med pligtig tilbagebetaling, kontrolafgifter og pladsanvisning stiger hurtigere, end opkrævnings- og inddrivelsesindsatserne kan indhente indbetalingerne. Staten overtog ansvaret for kommunernes inddrivelse i 2005. Efter nedlæggelse af det fejlslagne system EFI, indførte Gældstyrelsen i 2020 systemet PSRM, som fortsat er under udvikling. Dette har øget kommunens restancemasse og vil bevirke betydelige ekstra afskrivninger for kommunerne.

Gældstyrelsen har beregnet kursværdien af Aarhus Kommunes krav fra Borgere og Virksomheder administreret af Gældstyrelsen. Der kan forventes afskrivninger/tab på 219,0 mio. kr. Det forventes dette vil ske over en årrække. Tabet fordeler sig mellem det decentraliserede og det ikke-decentraliserede område, som det fremgår af afsnit 6.

Kultur og Borgerservice og Borgmesterens Afdeling vurderer, at en kompensation for afskrivningerne bør være et forhandlingspunkt mellem KL og Regeringen.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) byrådet tager orienteringen om restanceudviklingen for 2024 til efterretning.

At 2) byrådet tager orienteringen - og herunder håndteringen af - afskrivningerne / tabet hos Gældstyrelsen til efterretning.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Detail restanceudvikling 2023-2024

Bilag 2: Kursværdi af Aarhus Kommunes restancer ved Gældstyrelsen

Bilag 3: Resultatet af smartere opkrævning 2024

Punkt 11: Svar på forslag fra KF og SF om styrkelse af sprog i Aarhus

EMN-2024-035168

Beslutninger

Fremsendes til Aarhus Byråd med bemærkning, at Magistraten i mødet den 22. april 2025 anbefaler, at byrådet tiltræder Magistratsafdelingen for Børn og Unges indstilling af 1. april 2025.

Liberal Alliance tog forbehold.

BESLUTNINGSFORSLAG FRA KF OG SF

Indledning

Sprogkundskaber er vigtige for at styrke danske erhvervsvirksomheders konkurrencekraft og sikre gode eksportmuligheder.

Tyskland er Danmarks 2. største eksportmarked og Frankrig er 9. største, foruden de mange fransktalende lande i fx Afrika. Derfor er det vigtigt vi uddanner børn og unge, så de ikke bare taler sproget, men også kulturen og konteksten i det pågældende land som læres sammen med sproget.

Sprogkundskaber spiller en vigtig rolle, for man som menneske kan tilegne sig forståelse for andre kulturer i Europa, et bredere udsyn og øget sammenhængskraft. Det vi kalder almindelse.

Det er vores ambition i SF og Konservative, at langt flere unge mennesker vælger fremmedsprog til. En stærk målsætning kunne være, at vi ønsker en fordobling af elever med A-niveau i fransk og tysk på ungdomsuddannelserne. Gode sprogkundskaber og interesse for sprog etableres ofte i folkeskolen, men skolen kan ikke bære denne opgave alene. Vi må samle alle kræfter på tværs af kommune, region og erhvervsliv, for at nå dertil. Sprogfagene skal opleve samme styrkelse som STEM-fagene, så vi kan nå målet om, at flere elever vælger sprog på højt niveau.

Sprogfagenes status skal løftes og her er et tværmagistratssamarbejde nødvendigt. Kunne et særligt fokus på sprog til årlige events, eller en styrkelse af vores venskabsbyer i Tyskland være en måde at løfte sprogets status på? Generelt bør vi se på hvilke muligheder der er, for at søsætte konkrete projekter og fælles events, som kan øge elevernes interesse for at arbejde med sprog.

Aarhus Kommune skal styrke vores samarbejde med regionen, herunder Det Midtjyske Sprogudvalg, og understøtte deres sprogstrategi. Målsætningen i regionen er "at skabe sammenhæng på tværs af uddannelseskæden og at øge interessen for fremmedsprog blandt unge i Region Midtjylland." Regionens strategi for fremmedsprog fremhæver vigtigheden af et partnerskab, der inddrager alle niveauer i det offentlige, erhvervslivet, arbejdsmarkedets parter og eleverne. Vi skal rykke tættere sammen og forpligte hinanden på at realisere målsætningerne i strategien.

Ifølge Danmarks Nationale Sprogstrategi skal alle kommuner have en lokal sprogstrategi. Det er vores opfattelse, at en sådan ikke kan stå alene. Sproget skal løftes fra folkeskole til ungdomsuddannelserne, til de videregående uddannelser og endeligt erhvervslivet.

Forslag

Derfor foreslår Det Konservative Folkeparti og SF

- At Aarhus Kommune udarbejder en samlet sprogstrategi i samarbejde med Region Midtjylland, erhvervslivet, og uddannelsesinstitutionerne, for vi i fremtiden øger unges interesse og kundskaber for fremmedsprog.

- At styrke samarbejdet med erhvervslivet, for at strategien kan realiseres.

Motivation

Danske børn og unge er meget dygtige til at tale engelsk, det kommer meget nemt gennem TV og spil. De kommunikerer ubesværet med omverden, og gennem deres engelske sprogkundskaber kommer de langt.

Anderledes ser det ud, når vi ser på sprogfagene tysk og fransk.

Faget tysk er et obligatorisk fag i folkeskolen fra 5. til 9. klasse - dog kan eleverne i stedet vælge fransk, hvis skolen udbyder det. Der er sket et markant fald i søgningen til sprogfagene på ungdomsuddannelserne, antallet af studenter med tre eller flere sprog er faldet fra 40 % til 4 %.

Andelen af unge, der vælger sproglige studieretninger i de gymnasiale uddannelser, er i frit fald. Færre end 1% af HHX-eleverne vælger sproglige studieretninger og på STX er det færre end 8%. Tilsvarende falder elevernes valg af sprog på A-niveau således, at der på både STX og HHX er færre end 5% af eleverne, som tager fx tysk på A-niveau.

Det har konsekvenser på den lange bane. Men allerede i dag står det klart, at den dalende interesse for sprog har betydning for vores erhvervsliv og politiske indflydelse. Regeringens nye udspil: Forberedt på fremtiden V Flere i gymnasiet har da også fokus på problemstillingen: Regeringen er særligt optaget af, at for mange unge i dag har valgt en samfundsfaglig studieretning og for få for eksempel har tysk eller naturvidenskab.

Erhvervslivet

Mange virksomheder har engelsk som concernsprog, men det er ikke nok, når man skal handle med udlandet. Tyskland er vores næst største samarbejdspartner, og virksomhederne kan ikke få kvalificeret arbejdskraft, der gennem sproget der ud over det talte sprog også omhandler kulturforståelse. En analyse af fremtidens kompetencebehov i Region Midtjylland har desuden kortlagt, at ca. en tredjedel af Region Midtjyllands virksomheder efterspørger kompetencer inden for tysk.

Erhvervslivet spiller en essentiel rolle i at forbedre fremmedsprogenes position og status. Behovet for de sproglige kompetencer kan synliggøres af erhvervslivet og dermed være med til at legitimere et øget fokus på disse. Ydermere

spiller de en væsentlig rolle over for de unge ift. at italesætte vigtigheden af at kunne tale flere sprog. Virksomhederne fungerer således som sprogambassadører.

Vi har gennem en del år haft en særlig indsats for at styrke STEM-fagene, dem der bliver uddannet inden for STEM fagene, skal også bruge sprogkompetencer for, at de danske produkter kan komme ud i verden.

Det er afgørende for vores virksomheder, at de har de rette kompetencer inden for sprog, og her er engelsk ikke nok.

Børn og Unge har ansat en erhvervsplaymaker, som blandt andet bygger bro mellem Børn og Unges skoler og erhvervsliv. Der er i øjeblikket ikke aktiviteter, der understøtter brugen af fremmedsprog. I dag er samarbejdet udelukkende baseret på, at virksomhederne udviser interesse for at løfte opgaven om at samarbejde om at tilbyde aktiviteter i relation til fx fremmedsprog.

Dette vil vi gerne skærpe, så der er en større arrangement i erhvervslivet, herunder produktionsvirksomhederne til at øge elevernes motivation bl.a. ved at de indgå samarbejdsaftaler med sprogfokus.

Det politiske niveau

Der er endnu færre, der taler fransk, end tysk og engelsk. I EU er fransk et vigtigt sprog, og ved at færre danskere taler fransk, risikerer vi at miste indflydelse på lovgivningen. Jo færre danskere, der er med til at udforme lovgivning, jo færre er der til at gøre opmærksom på særlige danske forhold/værdier tidligt i processen. Det er et faldende antal danskere, som er ansat i EU-systemet. Tallene er lave – under måltallene for DK. Og det bliver værre fremover, for en stor del af de nuværende embedsmænd er tæt på pensionsalderen.

Undervisning af børn og unge

I juni 2024 var der 184 tysklærere og 46 fransklærere i Aarhus kommune, hvis det sammenholdes med antal af lærerstuderende, der søger ind på Via University Aarhus, er nettotilgangen ikke stor nok til, at der på sigt kan undervises i fagene. På Aarhus Universitet opleves der en halvering af optaget på tysk og fransk.

Vi ønsker derfor en målrettet indsats for at styrke sprogfagene, særlig tysk og fransk for at sikre gode sprogkunderskab til gavn for kulturforståelse og til styrkelse af dansk import og eksport.

Aarhus kommune ønsker i tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og erhvervslivet/virksomhederne at arbejde målrettet for, at flere unge mennesker vælger og kan sprog, fordi der er brug for det som arbejdsredskab.

På vegne af partierne, ordfører på forslaget:

Mette Skautrup, KF og Katrine Vinther Nielsen, SF

INDSTILLING FRA MAGISTRATSAFDELINGEN FOR BØRN OG UNGE

Resume

KF og SF har stillet forslag om styrkelse af sproget i Aarhus, herunder:

- At Aarhus Kommune udarbejder en samlet sprog-strategi i samarbejde med Region Midtjylland, erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne
- At styrke samarbejdet med erhvervslivet, for at strategien kan realiseres.

Forslaget skal medvirke til, at langt flere børn og unge vælger fremmedsprog til, primært tysk og fransk. Dels efterspørger virksomhederne fremmedsproglige kompetencer og kulturforståelse, der kan styrke danske erhvervsvirksomheders konkurrencekraft og sikre gode eksportmuligheder. Dels er det at tilegne sig et fremmedsprog en del af almindelsen, fordi sproget åbner dørene til andre kulturer.

I besvarelsen foreslås initiativer som drøftelse af fremmedsprogsudfordringen i relevante fora, hvor erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner er repræsenteret, central understøttelse af netværk for fremmedsproglærere og undersøgelse af muligheden for, at Aarhus Kommune kan blive repræsenteret i den nye nationale sprogkomité.

Ønskes det at styrke fremmedsprogsundervisningen yderligere, kan partierne fremsende budgetforslag herom.

Beslutningspunkter

Det indstilles:

At 1) der arbejdes strategisk med initiativer på områder, som ligger inden for Aarhus Kommunes ressort.

At 2) relevante fora, for eksempel erhvervskontaktudvalget, strategisk forum mellem VIA og Børn og Unge og Uddannelsesrådet for læreruddannelsen opfordres til at sætte fremmedsprogsudfordringen på dagsordenen.

At 3) der ved omprioritering inden for det eksisterende budget iværksættes en konkret indsats med praksisnær understøttelse gennem netværk for fremmedsproglære-re for at styrke fremmedsprogsundervisningen i folkeskolen.

At 4) Børn og Unge undersøger muligheden for, at Aarhus Kommune kan blive repræsenteret i den nationale sprogkomité.

Borgmesterens Afdelings påtegning

Fremsendes til Magistraten. Borgmesterens Afdeling har ingen bemærkninger til indstillingen.

Sagsforløb

Udvalg: Aarhus Byråd

Dato: 18-12-2024

Punktnummer: 21

Fremsendes til Magistratsafdelingen for Børn og Unge med henblik på udarbejdelse af en indstilling, jf. byrådets vedtagelse i mødet den 18. december 2024 om magistratsbehandling af forslaget.

Sagen bedes tilbagesendt byrådet via Magistraten.

Bilag

Indstilling

Bilag 1: Beslutningsforslag

Bilag 2: Baggrund om fremmedsprog

Byrådsdebat 12.18.2024

Punkt 12: Eventuelt

Beslutninger

Borgmester Anders Winnerskjold orienterede om kommende møde i den politiske styregruppe for Kongelunden den 29. april 2025.

Rådmand Christian Budde spurgte ind til deltagelse i Folkemødet. Borgmesterens Afdeling vender tilbage med oversigt. Rådmand Christian Budde orienterede om status på arbejdet med et virksomhedsberedskab.